

Nuosavi Kalėdiniai Įpročiai Palaikė Lietuvos Atsparumą

Mūsų Protėviai Turėjo
Pakankamai Savų Puošmenų
Šioms Šventėms

Kokią prasmę mes nesuteiktumėm Kalėdoms, ar tai būtų atžymėjimui Kristaus užgimimo, ar saulutės grįžimo, ar Santa Claus atkeliavimo, šios šventės pasiliko tokiomis kaip ir buvo: linksmos, gyvos ir prietelingos. Kalėdose atspindi džiaugsmas ir viltis į geresnę ateitį. O tai jau savaime yra geras reiškinys. Gyvenimas be tokių nuotaikų, būtų labai nuobodus ir monotoniškas.

Įvairios šventės atsiranda pamėnėjimui kokių nors svarbių įvykių, surištų su žmonių gyvenimu. Kalėdos irgi nėra išimtis iš tos bendros taisyklės. Senais laikais jos buvo skiriamos pasveikinimui grįžtančios Saulutės. Kaip žinome, apie šį laiką, Saulutė būna toliausiai nuo mūsų, bet pabaigoje gruodžio mėnesio ji pradeda "artėti". Ir pasėkoje to, dienos ima eiti ilgn, o naktys trumpyn. Reiškia, viskas pasisuka į gerąją pusę. Ir kaip gi neatžymėti tokio svarbaus įvykio celebracijom ir linksmybėmis!

Ir anuose laikuose žmonės suprato, jog be Saulutės žemėje nebūtų jokios gyvybės. Kaip tik ji prasišalindavo žiemos sezonui į nuosavą Florida, tuojau Lietuvos krašte ir kitose vidurinio klimato srityse užklupdavo kieta žiema. Laukai apsidengdavo sniegu, medžiai apmirdavo, visur buvo šalta ir neįjauku.

Taigi, Saulutės grįžimas reiškė tą patį, kaip ir pačios gyvybės atgijimą žemės paviršiuje. Tiesa, dar ne greitai tas įvykdavo, tik po kelių mėnesių, bet Kalėdos buvo tas laikotarpis, kuriame atsitikdavo tas persilaužimas. Saulutė jau slenka arčiau mūsų — džiaugsmingai kartodavo mūsų protėviai.

Kalėdos buvo skiriamos pasveikinti Saulutę ir priminti jai, kad ji yra labai ir labai laukiama. Tai buvo paprasta dėkingumo išraiška didžiajai geradėjai. Žinoma, tuom pat sykiu žmonės neužmiršdavo ir savęs. Jie ruošdavo sau puotas, dalindavosi dovanomis. atlikdavo visokius spėliojimus, linksmindavosi ir mažai ka dirbdavo. Kalėdų metu visi užsimiršdavo žiemos vargus ir išsita savai smagiai pagyvendavo. Tai buvo naudinga pramoga, kuri apjungdavo ir suartindavo žmones.

Įvedant Lietuvoje krikščionybę, pabaigoje 14-to šimtmečio, daugelis senų kalėdinių pročių buvo bandoma pašalinti kaip "pagoniškus" ir smerktinus. Pačioms šventėms ir norėta suteikti naują prasmę. Kalėdos jau turėjo reikšti ne Saulutės grįžimą, bet Kristaus užgimimą. Nors pagal bažnytinių istorikų, Kristus užgimė apie viduri sausio mėnesio, tačiau praktiškais sumetimais ir pristatkinimui prie senos Kalėdų datos, Kristaus užgimimas taoo atstumtas iki gruodžio 25 dienos.

Krikščioniška Kalėdų forma, būdama sausesnė ir be ypatingo pagražinimo, negalėjo konkuruoti ir Lietuvoje senoviškiems pročiui ir oflnu poetiškumo celebracijų, kurios atimai išo-

si su ju gyvenimu ir kasdieniais reikalais. Sovieti medžiai jiems buvo artimesni už šventosios Žemės palmes; Sešupė ir Nemunas jiems reiškė daugiau, negu Jordano upė, o Rambynas, Satrija, Medvėgalis ir kiti atrodė vertingesni už Sinajaus kalną.

Panašiai buvo ir su Saulutės pagerbimu. Tiesa, vėlesniais laikais, bažnyčiose buvo atiduodama pagarba užgimusiam Kūdikiui, bet grįže namo lietuviai vis vien švėsdavo Kalėdas senoviškais įpročiais. Lietuviai instinktyviai nujautė, jog su tais jų papročiais, ceremonijomis, giesmėmis ir dainomis rišosi jų tautinis būvis. Išsidažė to, kas buvo paveldėta iš praeities, jie būtų netekę nuosavos sielos ir tautinio pagrindo.

Taigi, šiaip ar taip, Kalėdų celebracijos pagal senovinius papročius, gelbėjo aukštaičiams, žemaičiams, dzūkams, zanavykams ir kitiems išlaikyti savo lietuviškas ypatybes, nepaisant visų spaudimų ir net persekiojimų.

Betliejaus Žvaigždė — Tikrovė ar Pasaka?

Kas atsitiko su ta Betliejaus žvaigžde, kuri, pasak padavimų, nurodžiusių trims karaliams kelią į Kristaus užgimimo vietą? Po to neva stebuklingo įvykio, niekas daugiau apie ją nebegirdėjo. Kalkurie senesnių laikų astronomai, ypatinai Jonas Kapler, bandė ištirti visą tą paslaptį. Nei vienas jų, tačiau, tokios žvaigždės nesurado.

Kaplerio nuomone, mūsų eros pradžioje įvykęs trijų planetų — Jupiterio, Saturno ir Marso "suartėjimas", kas ir padarė į žmones stebinantį išpuolį. Panašiai atsitikė ir 1916 metais, o už 1850 metų tas pats reiškinys gal ir vėl pasikartos.

Bet tai vis spėliojimai, kurie tiesioginiai neatsako į pagrindinį klausimą, apie Betliejaus žvaigždės likimą. Jeigu ji syki pasirodė, tai savo kelionę turėjo pakartoti. Bet taip neatsitiko.

Todel iš to visko tenka padaryti tik vieną išvadą. Betliejaus žvaigždės kaip tokios nėra buvę; ji atsirado tik žmonių padavimuose pagražinimui Kristaus užgimimo.

Nedarbas Norvegijoje

Norvegų darbo biuras paskelbė, jog ateinančio vasario ir kovo mėnesyje bedarbių skaičius toje šalyje pasieks 50.000. Šiuo metu pašalpa kaipo bedarbiai gauna 17.000 žmonių.

Sniego Audra Virš Miami

Šiomis dienomis virš Miami, Fla., siautė sniego audra. Bet gyventojai apie tai patyrė tik iš oro pranašų. Mat, toji audra buvo 25 mylių aukštumoje ir krintantis žemyn sniegas sutirpdavo. Pačiame mieste gi buvo 60 laipsnių šilumos.

Ka igyjame be vargo, tai nėra tikra vertybė; tik ką gauname ką nors aukodami arba įdedami daug pastangų, tas suteikia mums tikrą malonumą.

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS — AUDINIAI

AMŽIŲ VARPAS

Už pasakos kalno, kur vargas nutilo,
Kur širdys ir troškiai ir alkiai apkurto,
Senovinė varpinė stuko iš šilo,
Kaip vaidas pakalnėje Varpo užburto...

Kas alkdamas gauda iš mirksnio gerovę
Ir, žemiškam vyliui atverdama širdį,
Iš žemės tuštybės širdies neišrovė,
Tas dangiškos psalmės stebūklo negirdi...

Tik tą, kas iš vyliaus šios žemės atbunda,
Jis dosniai atmoka, lyg kviečia į puotą,
Vis gaudžia ir gaudžia, vis dunda ir dunda,
Ir dunda, daugina dovaną duotą.

Matomai Šalčiai Nepaiso Kalendoriaus

Kaip žinome, oficialiai žiema prasidėjo tik gruodžio 21 dieną, o iki tol buvo ruduo. Bet šalčiai nesiskaito su mūsų kalendoriu ir įsibriauna daug anksčiau.

Pirmoji gruodžio mėnesio dalis atrodė piktesnė už sausį.

Amatas duonos neprašo.

Ištikimas Vyras

Anupras, didžiudamasis savo žmona, pasakoja Jonui:

—Mano žmona vasaroja Palangoje, bet kiekvienam savo laiške primena, jog mane myli.

—O tu gi, nesi vertas jos meilės, nes lakstai su kitom moterim.

—Bet aš vien esu jai ištikimas, nes kitą neapsiveđu...

Lietuvos Atstovas Juozas Kajeckas Sveikina Amerikiečius Lietuvius

Linkėjimai Amerikos Lietuviams
Kalėdų Švenčių ir
Naujųjų Metų

Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo 40-tieji metai eina į galą. Jų bėgyje įvyko visa eilė jubiliejinių kongresų, suvažiavimų, parodų bei minėjimų JA Valstijose, pradėdant Vasario 16-tos ir baigiant Vinco Kudirkos minėjimais. Prisiminta: Sv. Kazimieras, Kudirka, "Aušros" pasirodymas, Vaižgantas, Deries ir Girėnas. Tie minėjimai buvo skatlingi, didingi ir įspūdingi.

Suminėtoje veikloje Amerikos lietuviai daug nusipelnė. Ji vyko Lietuvos ženkle. Tomis proomomis prisiminta kenčiančioji Lietuva, jos nelaimingi tautiečiai ir jų likimu sielotasi.

Toje veikloje pasidarbavo vi-

si Lietuvos likimu susirūpine veiksniai, visos geros valios Amerikos lietuvių srovės, organizacijos, parapijos, rašytojai, menininkai, radio valandų vedėjai ir bendrai visi geros valios lietuviai.

Lietuvos Pasiuntinybės vardu visiems už taip šaunią iniciatyvą bei talką Lietuvai, reiškiu viešai giliai nuoširdžią padėką. Kenčiančioji tauta, ios sunkiausioje valandoje parodytą širdį, niekuomet neužmirš.

Švenčių proga, negalėdamas pasiųsti sveikinimus asmeniškai geraširdžiams Amerikos lietuviams, bet šiومي jųs nuoširdžiai sveikinu. Linkiu, kad Naujieji Metai jiems būtų laimingesni ir priartintu lietuvių tautai jos išsilygtąjį šviesesnį rvtciu.

Zemaitė Pradėjo Savo Literatūrinę Karjerą Sulaukusi 50 Metų

Lietuvių rašytojai Zemaitei (Julei Zimontienei) literatinis gyvenimas prasidėjo po 50 metų amžiaus. Iki to laiko ji ir svajoti nesvajoto apie plunksnos darbą. Gimusi 1845 metais, gegužės 31 dieną bajorų Berniusevičių nubiednėjusių šeimoje, ji vedė ūkininko sūnų, bet dvaruose tarnavusį Lauryną Zimontą ir jiedu išikūrė nuosavam ūkyje, nors abu apie jį mažai tenusimandydami. Sunkus ir vargingas buvo jų gyvenimas, bet jie perdaug nenusiminė.

Pradėjusi skaityti lietuviškus laikraščius, kurie tuomet išėdavo Prūsų Lietuvoje, Zemaite virto lietuve patriote ir pati pradėjo rašyti. Pirmą savo kūrinių "Piršlybos" ji parašė būdama 50 metų. J. Jablonskiui pertaisius ką komedija, ji buvo išspausdinta viename kalendoriuje.

Nuo to laiko emė rodytis viegnas jos kūrinys po kito. Išviso ji prirašė net ketvertą tomy, daugiausiai tai iš lietuvių kaimiečių gyvenimo. Ji mirė Marrijampolėje gruodžio 7 dieną, 1921 metais.

Koks Klimatas Yra Geriausias Žmogui?

Anglų mokslininkas Dr. MacPherson tikrina, jog pradžioje žmogaus organizmas buvo pritaikintas tokiai aplinkai, kurioje temperatūra siekia 77 laipsnius ir aukščiau. Dėl to tai jis neturi nei plaukų, nei vidurinio mechanizmo, kuris apsaugotų jį nuo didesnių šalčių. Už tai žiemos metu žmogui reikalingi šiltesni drabužiai ir apkūrentos pastogės.

Tuom tarpu jo organizmas turi nuosavų aparatų apsiginti nuo karščių, kaip tai atvėsinantį praktavimą ir paskiau kraujo indus, kurie išsipleidami prašalina iš kūno nereikalingą šilumą.

Pasėkoje to, žmogus daug geriau jaučiasi šiauriniame klimate, negu šiaurėje arba tropikose srityse.

Kiekviena pušis savo šilui ošia.

Kaip Kalėdų Eglaitė Pasiekė Ameriką

Anglijoje pirmą sykį Kalėdų eglaitės paprotis, kaip spėjama, buvo įvestas vokiečių princesės Lievan, 1829 metais. Bet kalėdinė eglaitė plačiau paplito tik, kai 1841 metais ją Vindzoro pilyje uždegė karalienės Viktorijos — princes eskortas Albertas.

Tais pačiais 1841 metais ši Kalėdų eglaitės paproti, ištėkėjusi už Orleano — kunigaikščio Paryžiuje paskleidė Meklenburgo princesė Elena.

Nėra galutinai nustatyta, nuo kada šis kalėdinis paprotis atsirado Amerikoje. Kai kas teigia, jog jį įvedė po 1830 metų vokiečiai ateiviai, bet kiti vė nerodo, jog apie ta patį laiką Philadelphiaje Kalėdų eglaitė buvo uždegę ir ateiviai iš Anglijos.

GELEŽIS ir AUKSAS

— Jau tik nė vieno taip negiria, kaip mane, — sakė aukšas. — Jei nori kūrį išaukštinti, pagerbti, tai sako: aukso žmogus, aukšinė jo širdis! Aukso žiedelis, aukšiniai papušalai, žodžiu sakant, kas tik gera, gražu, tai vis aukso.

— Labai puiku, tarė jam geležis: — žibėk sau ir brangiais menininkais džiūgink žmonių akis; bet pasakyk, ar arią kas aukso žagre, ar kerta kas mišką aukso kirviu? Taigi, kur reikia žmogui tikrai naudingas darbas atlikti, ten jis ima geležį; kur jam reikia tik pasirodyti, papliuškauti, ten griebia aukso.

Išgeria Daugiau Skotų Degtinės Amerikoje

Washington. — Amerikiečiai vis daugiau ir daugiau pamėgsta skotų degtinę ir atsižada nuo ruginės ir bourbon. Ateinančiais metais į šią šalį numatyta importuoti 6.500.000 dėžių arba 75 milijonus bonkų skotų degtinės.

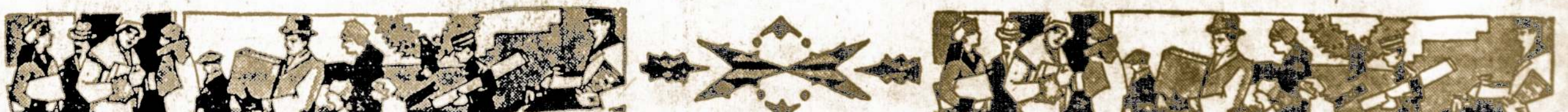
Tikslumas

—Kas buvo tas vaikinys su kuriuo tu piknike bučiavais?

—Kokioje vietoje tas įvyko? Einančiam kelią nepastosi, šnekančiam burną neužimsi.

ŽIEMOS VAIZDAS LIETUVOS MIESTELYJE

Burtų ir Spėjimų Netruko Kūčiose

Rūpesniai Atspėti Ką Zada
Kiekvienam Ateitis

Kūčias pavalgius, jaunimas burdavo. Sėdėdami už stalo, iš po staltiesės traukia šieno šiaudą. Jeigu šiaudelis ilgas — merginos būsimasis ar bernioko būsimoji bus aukšto ūgio, o jei trumpas — tai mažo. Taip dar buria ir gyvenimo ilgį. Trumpa šiaudą ištraukęs, sako: "Mano trumpas gyvenimas".

Kuris vyras, Kūčias pavalgius, iš po staltiesės ištraukia ilgesnį šienagalį, tas tais metais turi linus sėti — jie augs aukšti, pluoštas bus ilgas.

Paimama iš bliūdo saują šilčių ir žirnių, pėra ar ne. Jei saujoje šilčių po pora, tai ateinančiais metais susiporuos, o jei ne, tai dar vestuvių nekels.

Pavalgė Kūčias ir paklė iš užstalės, vaikinai ir merginos pasiima po saują šilčių ir padėlioja juos ant žemės eilėmis išilgai gryčios, palikdami takus praeiti; tada iš kiemo išeidžia šunį. Prie kurios šilčių eilės šuo prieina ir griebia esth. toji mergina ar vyriškis artėjančiais Naujais metais ištekes arba ves.

Po Kūčių berniukai traukia iš po užpečio už uodegos vištą. Jei višta traukiama tvirtai, gaus gerą žmoną, o jei kūakuoja, tada žmona bus rėksnė.

Kūčių vakarą po vakarienės jaunimas daugiausia mergaitėms, bėgo pas kaimyną ir po langu klausosi, kas ten kalbama. Jei kalbama apie linksmus dalykus — bus linksmi metai, o jei apie liūdnius — bus liūdnai metai. Dažniausiai pirmas išgirstas žodis lemia ateitį. Pavyzdžiui, "oras" — pasikeis gyvenimas, "važiuoja" — sulauksi piršliu.

Po Kūčių mergina pašluoja gryčią ir, šūkšles susėmusi ir priejuostės sterble, nunėša į kryžkelę, papila ant kelio, klausdama, iš kur šunės loja. Iš kurios pusės šunės loja, iš tos šalies reikia laukti piršliu.

Panašiai buriama ir prieš Naujus Metus.

Seimininkas, Kūčias pavalgė, išeina į sodą ir papurto mėdžius, — tada ant jų bus daug vaisių.

Seimininkė, Kūčias pavalgė, išeina laukan pažūrėti, ar daug žvaigždžių danguje. Jei dangus žvaigždėtas, tai vištos bus dėslios ir anksti pradės dėti. Sakoma: "Bus Velykos su kiaušiniiais".

Prie Kūčių stalo pirmuo pirmas nesėda, nes tada tebegandydamas gyvulių neislaikys "nuo iškados".

Kūčias pavalgius, stalo nu-kratšius, žurima, ar daug ant stalo iš šieno grūdų pribyrėjo. Jei grūdų daug, bus derlingi metai.

Jei Kūčių dieną ant stogo pakraščio laikosi daug sniego, tai ateinančiais metais bus daug baravykų.

Jei Kūčias pavalgęs atsirau- gal, tai dar ir kitais metais Kū-čias valgysi.

Jei Kūčių dieną nuo ryto at-ėjo pirmutinis vyras, bus der-lingi metai.

PASAKA

Kaip Lapė Siuvo Vilkui
Kailinius

Eina vilkas pažiūri, o genelis medži kala. Pakėlė vilkas gal-va ir sako:
— Geneli, geneli, tu keli žie-ma, vasarą ir sau čėbatų nenu-šikali!

O genelis atsauna:
— Man ir nereikia čėbatu. O tu, vilke avinyke, avelės piau-ni piūni, o kai ateina žiema, tai šali, sau kailiniu nepasisiui.

Vilkas prisiminė, kaip jis per žiemos speigus dantimis iš šal-čio kalendamas, nuliūdo ir eina verkdamas. Susitinka lapė. Lapė klausia:
— Kūmuti, ko gi tu verki?
— Kaip man neverkti, jeigu genvs sako: "Vilke avinyke, avelės piau-ni piūni, o sau kai-liniu nepasisiui".

— Būta ko čia verkti. Aš tau pasiūsiu kailinius, kūmuti, tik man atnešk vieną avelę.
Vilkas nuėjo, papiovė avelę ir atnešė.
Ateik rytojui, tai bus pasiū-ti kailiniai, — sakė lapė.
Lapė avelę suriio ir račiojas pakalnėje soti, šildosi atokaitoj. Atėjo, vilkas.
— Na, laputaite uogele, ar pasiūvai kailinius?
— Visus pasiūvai, tik apikak-lei pristigau. Kad taip arklio odos apikaklei gavus...
— Iš kur gausim? — klausia vilkas.

Lapė atsako:
Netoli nuo čia, dirvone, gano-si kumelys, tai jo būtų gerą a-pikaklė. Pasiimk vadžias, ir eik-im! Tu paturėsi, o aš iškirpsiu, kiek man reikia apikaklei.

Lapė priėjo su žirklemis prie kumelio ir čiauksi jam pausy, o vilkas su vadžiom taikosi. Ku-melys, kad pasibaidė, kad šoks, kad neš vilką, vilkui net gaurai dulkla. Lapė vis rėkia:
— Kūmuti, laikyk kumelį, dar neatkirpau.
Vilkas jau norėtų paleisti vad-žias, bet išpainiojo ir nebegali. Kumelys neša vilką į namus.
— Kūmuti, kūmuti, laikykis už varčios — rėkia lapė iš tolo.
Kaip vilkui besilaikyti, kad jau kaulai barška per žeme. Taip ir neušvilko jis lapės pasiūtų kailinių.

Kas veda, tas yra panašus į žmogų, kuris išeina žvejoti į jūra: nežino, kas jo laukia, o gal atsineš perlus, gal žuvis, o gal tik kentėjimus. — H. Heine.

TOKS LIKIMAS

O, eglute, tu graži —
Džiaugias seniai ir maži;
Namo neša ir globoja
Ir blizgučiais apsegioja.

Kas praeina tą gatve,
Vis pažiūri į tave;
Tu — Kalėdų karalaitė,
Stovi lange kaip dievaitė...

Bet už dienos, už kitos,
Neteksi tu pagarbos;
Tau blizgučius nudraskys
Ir į sniegą pastatys.

Skujos tavo nubirės,
I tave nieks nežūrės,
Aštriu kirviu sukapos,
Kad daugiau gaut šilumos...
Agota Aušrienė.

Turi Kuom Rūpintis

Vienos Indijos valstybių — Hyderabad'o valdovas, 72 metų amžiaus, buvo skaitomas turtingiausiu žmogumi pasaulyje. Šiomis dienomis jis pareiškė, jog pasitraukia iš politinio gyvenimo ir daugiau rūpinsis savo šeima. Jis turi 200 vaikų, kuriuos pagimdė įvairios žmo-nos jo hareme.

Nenustoja Vilties

"Katriutė ruošiasi vedyboms jau dvidešimtį metų..."

SEASON'S GREETINGS ST. PETERS CHURCH

IN THE LOOP
Christmas Masses, Midnight
Mass, Every Hour on the Hour,
from 5—12
110 W. Madison Street

Season's Greetings
DR. WALTER SWIATEK
Optometrist
2209 Cermak Road
VI 7-6592

Season's Greetings
FROM
PILSEN BREWING CO.
Brewers and Bottlers
Yusay Pilsen Premium Beer
3043 West 26th Street
BI 7-5000

Season's Greetings
To Our Many Friends
And Customers
COURTESY OF
W. T. CHOJNACKI & SONS
Hardware
2900 48th Ct. — Cicero, Ill.

Season's Greetings
TO ALL OUR FRIENDS AND
PATRONS

Avondale Savings
and Loan Ass'n
2865 Milwaukee Ave.
DI 2-7700

MERRY CHRISTMAS AND
HAPPY NEW YEAR
TO ALL

BILL BECKER CHEVROLET
4530 So. Archer Avenue
Phone YArds 7-4822

Seasons Greetings THE GREAT CHICAGO SURPLUS STORES

7 STORES TO SERVE YOU
4129 W. Madison 1395 N. Milwaukee Ave.
2500 N. Harlem Ave. Elmwood P. 6225 South Halsted
1643 Halsted St., Chicago Heights 5625 W. Cermak, Cicero
Grand Avenue, Gurnee, Illinois

Greetings To All
FROM
United Butchers Packing Co.
1152 W. Fulton Market
MONroe 6-7330

Holiday Greetings
FROM
FINDOR FURNITURE
PIANO MOVERS.
1615 Austin — Cicero
Phone OLYmpic 2-9090

Holiday Greetings
TO ALL
FROM
CORCORAN FUNERAL HOME
6150 North Cicero
PENSacola 6-3833

MERRY CHRISTMAS
FROM
STARR FUNERAL
HOMES
851 E. 75th STREET
ST 4-6600
2324 W. 111th STREET
BE 8-6688

Season's Greetings
St. Henry's Church
6404 N. Ridge Blvd.

Season's Greetings
FROM
Josephinum High School
Sisters of Christian Charity
1515 N. Oakley Blvd.
AR. 6-0395

Panama — Beaver, Inc.
Chas. J. Leonard, President
Inked Ribbons — Carbon Paper
— Unimasters — Duplicating
Supplies — Secretarial Sup-
plies — Aerosol Products.
Call your local Panama —
Beaver Man
"Always a Live Wire".

HAPPY HOLIDAY SEASON
FROM
Eisele Pharmacy
176 W. ADAMS
FRanklin 2-3984

Season's Greetings
May the Coming Year Bring
Prosperity to All.
St. Anthony's Parish
218 E. Kingsington Ch-go, Ill.

Season's Greetings
FROM
CARL G. WICKLANDER CO.
1111 S. Washtenaw Ave.

Season's Greetings
Dr. James F. Wallace
6113 W. Cermak Rd.
Chiropractic & Osteopathy,
Physiotherapy, X-Ray,
Cicero, Ill. — TOWnhall 3-2132

Holiday Greetings
FROM
FRIES-WALTERS CO.
Electrical Contractors &
Engineers.
Mr. A. Fries, President
Mr. C. P. Walters,
Vice-President
1850 West 21st Street
HAYmarket 1-3911

BEST WISHES FOR A VERY
MERRY CHRISTMAS
And Prosperity to our Many
Friends and Associates
For the Coming Year.
General Heat — Treating
Company
(Metal Treating Specialists)
13601 South Halsted St.
Riverdale, Ill. Tel. 4460.

Blessings and Greetings
to All
FROM
INDEPENDENT RADIONICS.
5811 W. Grand Ave.
NA 2-9600

Season's Greetings
TO ALL
St. Ferdinands Church
5900 West Barry

Best Wishes for a
Very Merry Xmas
And a Happy New Year
AMERICAN WILBERT VAULT
CORPORATION
1015 Troost Avenue
Forest Park, Ill.

Holiday Greetings To All
A. W. Fruh and Co.
1874 Fremont St. MI 2-4565
ACE HEAVY DUTY BURGLAR
& FIRE ALARMS.
Underwriters Laboratories
Approved A & B:

Our Best Wishes for a
MERRY CHRISTMAS
And A
HAPPY NEW YEAR
To Our Many Friends.
COURTESY OF
**SHIPPERS
DISPATCH INC.**
Phone: REliance 5-8900
5448 West 47th Street
Chicago, Illinois

Season's Greetings
To Our Many Friends
Citizen's Savings and
Loan Association
3919 West 26th Street
ROCKwell 2-1264

A VERY MERRY CHRISTMAS
AND A HAPPY NEW YEAR
TO ALL OUR FRIENDS & CUSTOMERS

State Bank of Clearing
(Members of Federal Deposit Insurance Corp.)
5601 W. 63rd Street. Chicago, Ill.
PORTsmouth 7-7070

Lenksmų Kalėdų ir Laimingų
Naujų Metų
Linkime Visiems
Geriausias Maistas ir Įvairūs
The Wagon
3750 S. Ashland Ave. VI 7-3278

Linksmų Kalėdų ir Laimingų
Naujų Metų
Linkime Visiems Chicago
Lietuviams.
Shimkus Drugs
3301 South Halsted Street
LAFayette 3-8863

Sincere Best Wishes For
A Happy Holiday Season

Southwest Federal Savings &
Loan Ass'n of Chicago
Savings accounts insured up
to \$10,000. F.S.L.I.C.
8401 South Ashland
WALbrook 5-9710

Buick's Standar Service and
Auto Repairs
Extend's Seasons Greetings
to all our friends and custo-
mers.
8414 So. Kedzie — PR. 8-9536

MERRY CHRISTMAS &
HAPPY NEW YEAR
HEALTH — MOR Inc.
2 North 1st Ave. Maywood, Ill.
ANDover 3-6500

Holiday Greetings
To All Our Friends & Customers
The New Canton Tea Garden.
Fresh Chop Suey, Also
Excellent American Food.
805 West Devon Avenue
Mr. Frank Eng. Owner
Park Ridge, Ill.

A MERRY CHRISTMAS
& HAPPY NEW YEAR
Oak Lawn Trust & SAVINGS
Company
4900 West 95th Street
OAK LAWN, ILL.

WE EXTEND SEASONS
GREETING
Community Chevrolet Sales, Inc.
7025 Ogden Ave.—Berwyn, Ill.

A MERRY CHRISTMAS and
Happy New Year to all our
friends and patrons.
Williams Funeral Home
12 Lake St. — CO 1-3203
Oak Park, Ill.

MERRY CHRISTMAS —
HAPPY NEW YEAR
KAMPP FURNITURE, INC.
112 North Hale
Wheaton, Ill.
Montrose 8-5150

Sincere Blessings to all
COURTESY OF
KUHNS FOOD SHOP
3053 No. Lincoln
Lakeview 5-9019

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
JOHN JASINSKI
Deimantai, Laidkrodžiai, Žiedai, Foto Aparatai,
Muzikos Instrumentai ir pan.
4629 So. Ashland Ave. — Tel. YArds 7-2665
CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų Švenčių!

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS IR VISUS
LIETUVIUS KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA.

METROPOLITAN STATE BANK

Cermak Road and Leavitt Street

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

Tasemkin Furniture Store

409 South Ashland Avenue
YA 7-0994

Mongoliškos Azijos Žiaurumas--Tai Pagrindas Rusų Valdžių Sistemos

Atsiliepimai Apie Maskolius
Prieš su Virš 100 Metų

Rusija, nepaisant kas ją valdė ar valdo -- carai, ar raudonieji diktatoriai, buvo ir yra žiaurais despotizmo, agresijos ir vergų kraštas. Čia paduodame daugiau kaip prieš 100 metų (1854 metais) poeto Zigmanto Krasinskio parašytą "Memorandumą Napoleonui Trečiajam". Čia patieksime kaip ir ištraukas iš to memorandumo. Krasinskis taip rašė:

"Rusija yra pikčiausių ir labiausiai ardančių elementų, kurie tik yra pasireiškę istorijoje, rinkinys bei išdava. Vėlybųjų laikų bizantijos sugedimas ir rafinuotumas perėjo į jos bažnyčia bei diplomatiją. Nepermalduojamas bet šaltas mongoliškųjų chanų žiaurumas pasidarė jos administracijos spyruokle. Jos liaudyje išliko pirmųjų slavų bendruomeninio pobūdžio įstaigos. Visa Rusija yra didelė komuna, kuriai įsakinėja kariškoji ir teokratinė valdžia. Ir jeigu toji valdžia savo nežmoniškumu prilygsta 1793-jų metų terorui, tai savo sugebėjimu išsilaikyti ji neabejotinai kur kas anąjį pralenkia. "Rusai yra nelaimingiausias tuo pačiu labiausiai suklaidintų būtybės pasauly, nes nelai-

mių gausumas pakelia tikrai didžiulias sielas -- žmonių masę gi nuo jo galutinai visada tik sukvalifėja. Rusai yra šios žemės pasmerktieji ir, kaip tokie, jie turi tik vieną paguodą: savo puikybę. Sirdies gilumoje jie visada jaučiasi degraduoti. Bet jiems trūksta ir proto ir žmogiškos savigarbos, kad visu tuo nusikratytų. Savo vergiją jie paverčia kažkoku idealu, o patys siekia ir tikisi, kad visas pasaulis atsidurs tokioje pat vergijoje, kokioje jie yra. Iš čia pas juos tas pasinešimas užkariauti kitus. Tas pasinešimas priverčia juos užmiršti savo kančias, nes guodžia viltimi, kad jų užkariautiesi taip pat kentės ir bus prispausti. Universalinės monarchijos idėja, tai nerašyta sutartis tarp Rusijos valdžios ir valdomųjų. Jos pasekoje pirmoji turi galios nuslopinti betkokią savo valdinių pasipriešinimą. Tai toks yra senas ir konservatyvus šios baissios santvarkos egzistavimo būdas. Tai tokia šios baissios karalystės paslaptis ir dvasia. Tegul nieks nesitikti, kad kada nors tos dvasios atsižadėtu valdžia arba jos valdoma liaudis. Jie neišsivadės jos, nes tatau yra kartu ir Rusijos forma bei egzistencijos pagrindas.

"Norint, kad Rusija nustotu

būti maru, kuris tykoja bažnyčiai, civilizacijai ir pasauliui, galima panaudoti tik vieną vienintelį būdą: paversti ją bejėge. Padarius su ja taiką, paliekant ją galybėje, tatau tik pablogins situaciją ir paskatins prieš naujoms ir dar baissnėms pastangoms. Pažemintas ir netekęs kaukės, bet nenusilpnintas priešas griebsis kito ginklo... Paduos ranką visiems slaptiems rateliams, visoms konspiracijoms. Jiems mokės savo aukso ir juos rems savo intrigomis. Žodžiu, visą savo jėgą panaudos socialinės revoliucijos naudai.

"Jeigu kas nors man pastebės, kad Rusija nekartą iškilmingai išdėstė pasauliui savo principus, jam priminsiu, kad vienintelis jos valdžios principas yra neturėti jokių principų. Šalia to pastebėsiu, kad yra ir visada buvo stiprus ir paslaptis giminingumas tarp rusų sielos ir revoliucingumo dvasios. Tie du elementai tariamai kovoja tarpusavy, bet ne todėl, kad skirtųsi savo esmėmis, o tik todėl, kad siekia to pačio tikslo, bet kiekvienas jų sau atskirai. Nes tikrumoje tą patį vaidmenį, kurį atlieka kiekvienoje atskiroje Europos kulturoje demagogiškas elementas. Rusija ji atlieka visu, kartu paimtų, tautų atžvilgiu. Ji pranašauja naują ir nežinomą erą. Ji skelbia naują Dievą, naują bažnyčią, naujos visuomenės atėjimą, religijos pajungimą pasaulinei valdžiai, sielos pajungimą kūnui, bet kokios aristokratijos panaikinimą, išbraukimą individuališkumo sąvokos, absoliučią lygybę, -- pagaliau, nuosavybės panaikinimą darbo organizacijose. O visos tos sistemos apvainikavimui žada gyvuliška palaidumą žmonių giminei, kad ši galėtų tuo pasiguosti.

"Bet ar tai nėra tos pačios vakarų socializmo teorijos su mažais neesminiais skirtumais"? -- kas nors užklauso. Taip, bet kai tas vakarų socializmas yra tik palaužta, išsklaidyta ir bejėgė revoliucija, tai Rusijoje priešingai -- revoliucija stovi pasirodusi, organizuota, drausminga, išlavinta ir milijonais durtyvų stuksenanti į pasaulio vartus. Jeigu nebus budinama, jeigu ji nebus laiku sulaukyta, tai anksčiau ar vėliau, jis savo savo tikslą pasieks. Dabartinė Europos situacija, sudarius su Rusija taiką tokią, kokią mes anksčiau paminėjome, nepakenčiamai pagelbėtų rusų planams... Viskas tokioje taikoje būtų laikino pobūdžio ir dvelktų netikrumo baime. Sąjunginės valstybės, norėdamos neišleisti iš akių rusiško koloso ir jį saugoti, turėtų laikyti parengty daug didesnes karo jėgas, negu anksčiau... Iš viso to aišku, kad ateity toji valstybė (Rusija) turės sąlygas pirmauti. Apdovano-ta nepalyginamu išvalgimu, kai reikalas liečia naikinimą, ji nepraleis jokios progos neišnaudoti savo tikslams visų neapykantų, visų žemų instinktų ir visų niekšybių, kurios reiškiams mūsų epochoje.

"Ateis, pagaliau, sprogimo diena, o po jos kita, kurią krautu užplūsta ir griuvėsiais nusėta Europa, bejėgiškai susmuko to tūkstančio nusikaltimų ir atkandžio pralaimėjimų svoriu. Tada konservatoriai, aukvaišinti iliuzija, kad rusų valdžia nėra tvarka, pakvies ją, kaip išvauduotoja, o tuo tarpu socialistai atnažins joje savo viešpatį ir nesveikins, kaip aukščiausia imperatore. Ji iš visu ju tik patikuos, o šie puls jai po kojų. Norint tos liūdnos pabaigos išvengti, kartojame, yra tik vienas kelias: vesti karą net iki visiško Rusijos nusilpimo".

Pateikdami skaitytojams ne šito šimtmečio memorandumo ištraukas, norime atkreipti dėmesį ne tik į tuometinio Rusijos apibūdinimo atlikimą šioms laikams; bet ir į pasaulio situaciją, kuri, gal būt, pasikeitusi tik ta prasme, kad šio žinomo

lenkų rašytojo pranašavimai savo esme mažai kuo skiriasi yra iš dalies išsipildę: Rusija nuo aukščiau pateikto. Tikru-šandien jau toli vakaruose nuo moje ir vakarų pasaulio trum-Berlyno. Šiandien įvairiems va-paregiškumas pažiūrose į Rusi-karų pasaulio ministrams ir ją nedaug teskiriasi nuo anų prezidentams rašomi Rusijos laikų trumparegiškumo. pavergtų tautų memorandumai

LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkime Visiems Mūsų Kostumeriams ir Draugams.

Janina ir Antanas Kiesylis

Savininkai

Vilijos Svetainės - 3529 S. Halsted St.

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ -- KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SAVO
DRAUGAMS IR KOSTUMIERIAMS.

Season's Greetings

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

JUSTAS LIEPONIS

3224 So. Halsted Street

Victory 2-4226

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ!

Sių Svenčių Proga Sveikinam Sandaros Skaitytojus ir

Visą Jos. Štabą, Linkėdamos 1959 ir Visais Kitais

Metais Geriausio Pasisekimo!

SLA. 134-tos Moterų Kuopos

Valdyba ir Visos Narės

LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

'T WAS THE NIGHT
BEFORE CHRISTMAS

Leonard Bukauskas

Laidotuvių Direktorius

10821 South Michigan Avenue

Vilija Turistus

Viena vasarvietė Italijoje, pritraukimui atostogaujančių, idėjo anglų ir vokiečių spaudoje tokį skelbimą:

"Jeigu trokštate saulės ir šilumos, atvykite pas mus. Per-eitais metais net 48 vasarotojai buvo pritrenkti saulės.

Paprastas Būdas

Moteriskė: -- Ką aš turiu da-ryti sumažinimui savo svorio? Daktaras: -- Tik pakraipykite galvą, kuomet jums siūloma daugiau valgio.

Sąžinė, tai veidrodis, kuris nei apgauna, nei pataikauja, Karalienė Christina.

LAI ŠIOS ŽIEMOS SVENTĖS -- KALĖDOS
BŪNA KUOLINKSMIAUSIOS VISIEMS
CHICAGOS LIETUVIAMS.

JUOZAS BALCHUNAS

7159 So. Sacramento Avenue
CHICAGO, ILL.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS IR VISUS
LIETUVIUS KALĖDŲ SVENČIŲ PROGA.

F. A. RAKAS, R. Ph.

VAISTINĖ

3201 S. Halsted Street Victory 2-8989

Linksmų Kalėdų Švenčių

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ -- KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SAVO
DRAUGAMS IR KOSTUMIERIAMS.

P. K. MALELO, Prezidentas

ELECTRICAL CONTRACTORS

3336 So. Halsted St. - YArds 7-6067

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ!

LINKSMŲ ŽIEMOS SVENČIŲ -- KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SAVO
DRAUGAMS IR KOSTUMIERIAMS.

NORBUT MEN'S SHOP

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

BEN J. NORBUT, Sav.

3404 South Halsted Street

Linksmų Kalėdų Švenčių

SVEIKINA VISUS KLIENTUS KALĖDŲ IR
NAUJŲ METŲ PROGA.

Petras M. Stankovičius

REAL ESTATE ir INSURANCE BROKERIS

714 West 31st St. Tel. DA. 6-2793

Šių Kalėdų Švenčių

proga sveikiname visus lietuvius ir kviečiame vieningai dirbti ir siekti didesnių laimėjimų mūsų Tautai

LITHUANIAN CHAMBER OF
COMMERCE OF ILLINOIS

1933

1958

STANLEY BALZEKAS ..... PREZIDENTAS
JOSEPH B. JEROME, JULIUS KUZAS, FELIX A. RAU-
DONIS ..... VICE PREZIDENTAI
ADOLPH BALIUNAS ..... SEKRETORIUS
ANTON J. VALONIS ..... IZDININKAS

DIREKTORIAI:

STANLEY BALZEKAS Jr. JOHN W. PACHANKIS
DR. K. DRANGELIS ALGIRD L. PIVARONAS
DR. J. B. JEROME ANTHONY J. RUDIS
JONAS STANKUS TEISEJAS A. F. WELLS
FRANK ZOGAS

J. Bachunas Aprašo Tahiti Salą, Pacifike

J. Bachuno Kelionės Užrašai

Savo neseniai išleistoje knygutėje "Kelionė į Pacifiko Kraštus," Juozas Bachunas aprašė įvairias vietas, kuriose jam ir jo žmonai teko sustoti. Tarp kitko jis sumini ir Tahiti salą, kuri yra pietiniame Pacifike, apie 2.200 mylių nuo Naujosios Zelandijos. Apie tą salą, p. Bachunas atsiliepta sekant:

Nuplaukę nuo Los Angeles 3571 mylią, per pusaštuntos dienos priartėjome prie Tahiti salos. Išvydome Papeete miestą. Įdomiau mums buvo plauk-

ti, nes ir šiaip per pastaras dvi dienas jūra pasmarkėjo, pasūpo, patriukšmavo.

Tahiti sala ir daugybė salelių aplinkui yra prancūzų valdomos. Tahiti sala yra čia svarbus uostas ir visokių prekių išskirstymo punktas: iš čia aptarnaujamos visos kitos aplinkinės salos.

Tahiti turi 30.500 gyventojų, kurių pusė gyvena sostinėje Papeete. Čia susispietę apie 11.000 tikrų tahitiečių, 3.000 kiniečių, apie 1.000 prancūzų ir pora šimtų kitų europiečių.

Prieš iplaukiant laivui į uostą, mažu laiveliu atvyko pilotas (locas), kuris laivą įvairuo-

ja į uostą. O drauge su juo ir 25 tahitietės merginos, apsirengusios iš žolių pasidarytais sijonais, bet basos, beveik visi čia gatvėmis vaikščioja basi. Jis atsivežė glėbius iš gyvų gėlių padarytų vainikų, ir mums, visiems keleiviams, uždėjo ant kaklo po vainiką. Ir — pabučiavo į skruostą, malonaus sutikimo ir pasveikinimo ženkliu. Kai kurios pradėjo šokti, vikriai kraipydamos žemutinę savo kūno dalį.

Galėtum sakyti, kad tai turėjo būti didelė romantika. Jauniems kavalieriams, be abejo tai galėtų sudinti kraują. Rašytojai yra nemaža prirašę apie Tahiti malonumus, o dailininkai, ypač prancūzai, pripiešę tų stovinčių, šokančių ir ant smėlio gulinčių gražuolių.

Laivui pasiekus uosto krantą, ten laukė daugybė žmonių. Buvo orkestrai, jų vadina moji muzika, na, ir daugiau tų smarkių šokėjų. Visa ta jų muzika mūsų ausiai gana keista. Atrodytu, kaip "pagoniška muzika". Klimatas Toje Saloje Išitus Metus Vienodas.

Tahiti yra vulkaninė sala. Visur skalos, akmenys, net smėlis juodas. Ant kai kurių kalnų nėra medžių auga. Sala turi apie 600 kv. mylių plotą. Klimatas panašus į Hawaii salų klimatą. Vidutinė temperatūra apie 70 laipsnių per išitus metus. Beveik kasdien kiek palynoja, o tikri lietūs yra reti. Lynoja dėlto, kad debesys siekia kalnus, ir atsiranda toks purškimas. Drėgmės yra mažai. Oras beveik vienodas, nei karštu, nei šiltu dienu. Kada esti saulė, na, tai karšta, bet pavėsy malonu.

Sala priklauso Prancūzijai, mokyklose vartojamos prancūzų ir tahitiečių kalbos. Mokslas privalomas, mokyklų ir bažnyčių saloje daug. Angliškai saloje susikalbėti sunkoka, mažai kas teikią.

Sala turi gerus ryšius su pasauliu. Oro susisiekimas kas dvi savaitės, keleiviniai laivai iš Amerikos kas trys savaitės, o prekiniai, be amerikinių, dažnai atplaukia iš Prancūzijos, Vokietijos, Italijos ir kitų kraštų. Pinigas yra tos Pacifiko kolonijos frankas — 74 frankai už dolerį.

Svarbiausias eksportas iš salos — fosforas, kopra, kokoso riešutai, vanilija, perlai. Sau užsiaugina grapefruitus, apelsinų, kopūstų, morkų ir kitokių vaisių bei daržovių. Laikoma daug karvių, vištų, ančių, kiaulių savo reikalams, ne eksportui. Augina ir kava, bet jos viena derlių sulima Prancūzija. Eksportuoja nedideliais kiekiais žuvis.

Išparduota 340,000 Kopijų B. Pasternako Veikalo Amerikoje

Boris Pasternako romanas "Daktaras Živago" angliskame vertime pasirodė 340,000 egzempliorių laida, bet leidėjas jau nebegali patenkinti visų reikalavimų, todėl netrukus bus pradėta spausdinti antroji knygos laida. Manoma, kad knyga Amerikoje susilauks neįtikėtinai pasisekimo.

Šių metų Nobelio premijos už literatūrą laimėtojas Boris Pasternakas sovietų valdžios buvo priverstas šios \$41,000 premijos atsisakyti, bet garsas apie knygą pasiklido visame pasaulyje ir "Daktaras Živago", pirmiausiai pasirodęs itališkai, dabar jau yra išvertas į daugelį kalbų. (Yra sumanytas ir lietuvių kalba vertimas).

Būdinga, kad Sovietų Sąjungoje šis Boris Pasternako romanas spausdinti yra uždraustas. Be to, autorius yra pašalintas iš Sovietų Rašytojų draugijos, o tai reiškia, kad jo kūriniams jau niekad nebus Rusijoje spausdinami, kol aštru nepasikeis dabartinė santvarka.

Prilezantis Gana Aiški

Londonė atidarytas naujas moderniškas viešbutis "The Ambassador". O to viešbučio vedėja tapo 18-kos metų gražuolė Diana Francis.

Kai laikraštiniškai pasiteiravo, kaip būdama dar tokia jauna, Miss Francis gali vadovauti tokiai svarbiai įstaigai, jie susilaukė greitai ir atvirą atsakymą:

"Mano tėvas yra šio viešbučio vienintelis savininkas, su juom vargo neturėsiu.

18 Žmonių Neteko Gyvybės Dėl Vandens Sturblio

Egipte dvi ūkininkų šeimos susivajėjo dėl išlaidų, kurias turėjo padengti remontuojant van-

dens sturbli. Pasekoje: kilnmuštinės, o po to ir šaunamais ginklais kova, kurioje žuvo 18 žmonių.

Vandens sturblio pataisymas tekainavo tik 55 centai.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių Linkime

VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS.

M. J. KIRAS

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

LIBERTY RESTORANAS

PETRAS IR RITA DUDAI

4915 West 14th Street

Cicero, Illinois

TO. 3-9371

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS.

Lietuvių Moterų Piliėčių Lygos

Valdyba ir Narės.

Linksmų Kalėdų Švenčių!

Chicagos Lietuvių Draugija

Draugijos Daktaras — Dr. A. MONTVIDAS

Draugijos Advokatas — Adv. K. GUGIS

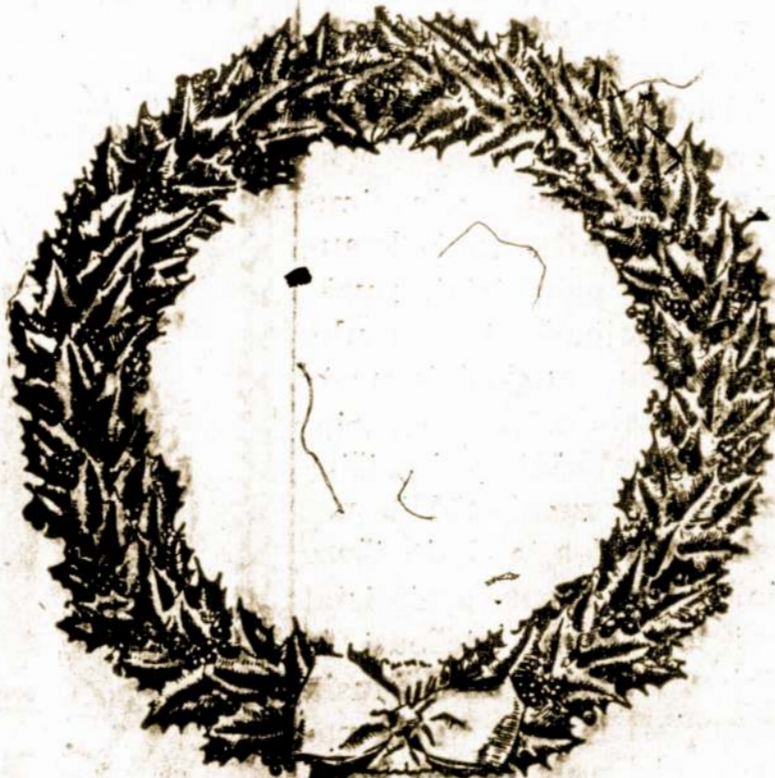
E. PETRAITIS — P. MILLER

K. P. DEVEIKIS — DR. A. MONTVIDAS

K. AUGUSTAS — P. MILASEVICIUS

P. J. RIDIKAS

Linksmų Kalėdų Švenčių!

ALF. STANČIAUSKAS

1546 So. 49th Court Cicero 50, Illinois

Įrengiame Apšildymus, Vėsinčius, Atliekame

Skardos Darbus ir pan.

Apskaitinimas už Dyka.

Tel. Olympic 6-0775

Linksmų Kalėdų Švenčių

Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvieta" valdyba ir narės sveikina savo draugus, rėmėjus ir visus geros valios lietuvius Kalėdų Švenčių proga ir linki linksmų ir Laimingų Naujų Metų.

Valdyba ir Narės.

Linksmų Kalėdų Švenčių

SVEIKINIMAS VALDYBOS IR DIREKTORIŲ

Chicago Lithuanian Community Center, Inc.

Valdyba:

PAUL MILLER, Prezidentas

WM. KRISCIUNAS, Vice-Prezidentas

ADOLPH KAULAKIS, Sekretorius

EDWARD CHERNAUCKAS, Išdinininkas

Direktoriai:

JOE BALCHUNAS,

EDWARD CHERNACKAS,

JOHN JACKA

WM. KRISCIUNAS

ADOLPH KAULAKIS

PAUL MILLER

JOHN MALIORIS

PAUL J. PETRAITIS

PETER KENUTIS

3133-3137 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkime Visiems Mūsų Kostumieriams ir Draugams.

JOHN SHULMISTRAS

REAL ESTATE — INSURANCE

NAMŲ STATYTOJAS — KONTRAKTORIUS

4004 Archer Avenue

LAI ŠIOS ZIEMOS ŠVENTES — KALĖDOS

BŪNA KUOLINKSMIAUSIOS VISIEMS

CHICAGOS LIETUVIAMS.

PETER P. MANKUS

PUIKUS DRABUŽIŲ SIUVIMAS

TAIPGI VALYMAS IR PROSIJIMAS

2230 WEST 22nd STREET — CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

Brighton Savings and Loan Ass'n

CHARLES ZEKAS — Sekretorius

4071 Archer Avenue

Telephone LAfayette 3-8248

CHICAGO, ILLINOIS

Taupomos Šaškaitos Apdraustos Iki \$10,000.00

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

LAI ŠIOS ZIEMOS ŠVENTES — KALĖDOS

BŪNA KUOLINKSMIAUSIOS VISIEMS

CHICAGOS LIETUVIAMS.

HOLY NIGHT SILENT NIGHT

CHRISTMAS GREETINGS

Anthony & Donald Petkus

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6812 S. Western Ave. — Cicero / 1410 S. 50th Ave.

Tel. Grovehill 6-2345-6 — Tel. Townhall 3-2109

Vaizdeliai iš Senovės Prūsų Kovos už Savo Krašto Laisvę

Toks Tai Likimas Išliko
Bajoro Kriokio Rūmus

Nerasi mūsų tėviškėje kalnelio, nei upelio ir nei miškelio, apie kurį seni žmonės nebūtų žinoję visokiausių pasakojimų. Kaip gėlės pavasarį mūsų darželius puošdavo, taip puošdavo padavimai ir pasakos kiekvieną vietovę mūsų gimtajame krašte. Seneliai ir senelės žinojo visokių nusidavimų iš netolimos praeities, bet daug, daug žinojo jų ir iš žilos senovės. Niekas jų nebuvo parašęs, jos ėjo iš lūpų į lūpas, senukas pasakojo vaikeliams, o šie, sulaukę senatvės, vėl savo vaikeliams. Todel nežinome šiandien, kas jas išgal-

vojo; jos yra brangus turtas, sukrautas visų tų senelių, kurie šiandien išlis tėviškės žemelėje.

Didingas mūsų upių tėvas Nemunas, pratekęs pro Ragainę, Rambyną ir Mažosios Lietuvos sostinę Tilžę, prieš gražų Rusnės kaimą, kur žiloje senovėje būta visų lietuvininkų dievų šventovės, išsišakoja į keturias šakas: Atmatą, Pakalnę, Vortusnę ir Skirvytę. Pati didžiausia šaka Atmata, dideliu vingiu apjuosusi plačias Užosto Dvaro savo vandenimis įtekia į Kuršių Mares.

Dešinėje pusėje kiekvieno, kas Atmatos upe garlaivių keliaudavo į Klaipėdą, į Nidą ar-

ba į Juodkrantę, akis vilioti viliodavo platūs Kriokių Lankos vandenys. Tolku Ragas skiria Atmatą nuo Kriokių Lankos, o Trusių Galo pievos nuo Minijos upės, bet tarp minėto rago ir tų pievų yra Duobelė, gili to ežero istaka į Amatos žiotis. Ties Duobele pievos vadinamos Plikiomis. Seniau čia būta daug mažų balų, tame krašte vadinamų žiogu. Bet 1916-1917 m. giliant Atmatos vagą, daugumą tų Plikių žiogų buvo užpilti, tik toliau esantieji yra likę. Jų tarpe yra ir viena maža bala, vadinama Pilaite. Kad čia tikrai pilies būta, liūdija ne vien vardas, bet ir akmenis bei mūrų likučiai, kuriuos senų žmonių liūdijimu skaidriam vandenyje galima matyti. Ir tikra tiesa, savo akimis mačiau tą vietą ir irklui galėjau tuos akmenis piliesti. Tas pats senelis, kuris man tą vietą rodė, žinojo toki padavimą papasakoti:

Senai, senai, kada Rusnės saloje buvo dievų šventovė, kurioje gyveno Krivių Krivaitis ir vaidilutės gintarų kūrenio šventąją ugnį ir iš visos Lietuvos ir kitų tolimų kraštų žmonės nešė aukas, toje vietoje, kur šiandien yra Muižė, buvęs didelis dvaras. Tame dvare gyvenęs turtingas bajoras, kuriam priklausęs visas kraštas nuo Amatos ligi Priekulės, nuo Ventės Rago ligi Silutės.

Tuokart vietoje Kriokių Lankos buvusios plačios pievos, kuriose ganėsi to bajoro didelės galvijų bandos. Bet didžiausius turtus sėmdavęs tas bajoras iš marių. Ne lydekas ir kitas žuvis jis marių gelmėse žvejodavęs, bet gintarą, skaidrųjį gintarą, senovėje brangesnį už auksą. Iš tolimiausių kraštų atvykdavę ramūs pirkliai ir mainydavę gintarą į auksą, sidabrą, silkus ir kitas brangias prekes.

Dvaro pilis buvusi pilna turto, skrynijų skrynios lužte luždavos auksu, sidabru ir brangių akmenų. Joks bajoras negalėjęs savo turtais lygintis su Muižės dvaru. Taip gyvenęs tas bajoras turtuose ir buvęs laimingas. Turėjęs penkis sūnus, kurių vyriausias vardu buvęs Kriokys. Taip pat buvusi ir dukterė, visų vaikų jauniausia.

Tuo metu iš staures į mūsų kraštą atsibastę šarvais apsidėgę žmonės, baltais apsiaustais su raudonais kalavijų ženklais. Ar tai pirkliai jiems papasakoje, ar iš kitų sužinoję jie apie Muižės dvaro turtus: vieną vasaros dieną didžiausiu būriu užpuolė jie Muižės dvarą.

Bajoras ir jo sūnūs su bernais tvėrėsi ginklu ir kovojo kaip liūtai, bet priešų buvę per daug; vienas po kito gynėjai žuvę nuo daugelio priešų kardų. Išlikęs tik vienas Kriokys. Kada jis matęs, kovą pralaimėta, jis pagriebęs mažą savo sesutę, išokęs su keliais tarnais į laivą ir pabėgęs į miškelį, kur tuomet buvusi jų maža pilaitė. Iš čia manęs, priešams pasitraukus sugrįžti į tėviškės dvarą. Po kiek laiko ir sugrįžęs, bet nieko neberadęs. Turiai būvę išplėsti ir dvaras ligi pamatų sudėgintas. Tokiu būdu likęs jis su seserimi pilaitėje gyvenėti. Maitinosi žvejodamas ir iš medžioklės.

Muižės turtų suvilioti užplūdo mūsų kraštą kryžiuočiai, sugriovę šventosios pilių Ventės rage ir užpuolę Rusnės šventovę. Krivių Krivaitis stebuklingai išbėgęs ir šventąją ugnį uždegęs Rambyno kalne. Kitus kūnigius kryžiuočiai pakorė netoli tos vietos, kur dabar Užosto Dvaras, prie upelio, kurį žmonės vėliau pavadinę Kartupe. Apie Kriokio pilaitę kryžiuočiai nieko nežinoję. Tik retkarčiais pasirodydavo jis su savo narsiu būreliu ir keršydavęs, kur galėdamas už tėviškę. Kiek jie stengdavosi, niekaip negalėdavo susekti jo slėptuvės. Kriokys kaip monas pasirodydavo ir vėl išnykdavo.

KALĖDŲ ŽVAIGŽDYNAI

Į Kalėdų žilą naktį aš žiūriu —
Daug abejonės žemės žiburčių,
Daug žvaigždžių, žvaigždynų aš matau,
Jų stebūklus, žemės svečiuai, — tau!

Kur tik žvelgsi, žėri atdarai
Aukso bokštai, arkos, aukurai —
Žemės protu aprėpti jų negali,
Nes paslaptis per daug gili...

Vien žvaigždžių nakties tyła pilna!
Vai, ant žemės veržiasi viena,
Va, kita! Greičiau praverk duris —
Bus, kaip ji, ir tavo žiburys...

J. Baltrušaitis.

Taip būtų galėjęs dar daug kryžiuočiai! Atsiverk tu žemę! Praryk, praryk!

Vos buvo tie žodžiai išstarti, sudrebėjo bokštai ir susvyravęs prasmego į balą, palaidodamas Kriokius su tarnais ir kieme svylančius kryžiuočius. Tik keli jų pliki galėjo išplaukti ir parniešti bašią žinią apie išgastinę pilaitės žuvimą.

Todėl, kad jie pliki iš šio žygio grįžo, ir žmonės juos plikus buvo matę, nuo tos dienos buvo draudimė, išnyko kūdikystės žiaurūs pergyvenimai. Tik vieno tetroško: būti su berneliu kartu ir niekad nebeatsiskirti. O tai buvo jaunas kryžiuotis, neseniai į mūsų kraštą atvykęs. Ne tą vieną kartą juodu susitikiko: mergaitė laukė, kad broliis išvyktų į medžioklę ar į žygį — tuoj sėsdavo į laivelį ir irdavos į susitikimo vietą. Ir jaunuolis išimylėjo. Ta pastebėjo jo viršininkai ir pradėjo jį sekėti. Susekė ir nusekė bajoraitę ligi pilies.

Praėjo ruduo, ir kada žiema upės ir balas uždengė storu ledu, prie pilaitės pasirodė kryžiuočių būrys, jų tarpe ir bajoraitės mylimasis.

Kriokys tuoj suprato, kad tik per išdavimą jo slėptuvė surasta. Suaukęs visus tarnus pradėjo tardyti. Štai, iš pilies palaidais plaukais atbėga bajoraitė, parpuolusi apkabina brolio kojas ir graudžiu balsu skundžia savo dalį, prisipažįsta savo neklusnumą, savo meilę svetimam berneliui.

Kryžiuočiai nekantriai beldžiasi į vartus, reikalauja geruoju įsileisti.

Nenorėdamas atiduoti į prieš rankas nei savo sesutės, nei pilies, Kriokius liepė pilį padegti. Matydamas išiliepsnojančias sienas ir bokštą, jis suriko: "Smėk į žemę pilię, su visomis lankomis, kurios atnešė čia."

ta vieta pavadinta Plikiomis. Pamanykite, kad nevisas Kriokio prateikimas išsipildė. — Išsipildė.

Daug metų po pilaitės paskendimo, (žmonės jau nieko nebežinojo apie Kriokį) vienos vasaros pačiame šienpjūtyje lankos buvo pilnos žmonių: vieni pjovė sieną, kiti grėbė. Nežinia iš kur pasigirdo galingas balsas per visą lanką šaukė:

—Bėkite, gelbėkitės, gelbėkitės!

Žmonės pamatė, kad lanka pradėjo slinkti žemyn ir išnyk milžiniškoje duobėje. Vietoje žaliuojančių pievų nuo to laiko tyvuliuoja platūs vandenys. Bet Kriokių lankos vardas yra likęs iki mūsų dienų.

Ekonomiškos Laidotuvės

Skotų šeima derasi su laidotuvių direktoriu apie palaidojimą mirusių dėdės. Apsvarščius įvairias išlaidas, šeimos galvataria:

—Jūs nuvežkite kūną į kapus, o mes pėsčiom nueisime.

Jei Kalėdose laukai ne balti, tai pavasary reiks šalti.

Daug Kinų Anglijoje Turės Užsidaryti

Televizija išstumia iš biznio daugelį kinų ir Anglijoje. Vienas žurnalas, paskirtas kinomatografijai, pranešė, jog 1946 metais "movies" aplankė 16 milijonų žmonių, tuom tarpu kaip šiais metais jų bus tik 9 milijonai.

Tikra Apgavystė

Vienos filmų žvaigždės namuose Hollywoode, viešnia pasakoją kitai: —Zinai, tas senas milijonierius begėdiškai apgavo tą vargšę Zita, kuri neseniai atvyko ir vaidina menkas roles.

—O kokiū būdu ją apgavo, —Nelaiminga mergaitė! Pasakė jai, jog yra 79 metų amžiaus ir turi silpną širdį, o paskiau vedė ją. Vėliau gi pasirodė, jog jis yra tik 60 metų ir sveikas kaip arklys.

Jei pinigūs išmesti skelbimui pro langą, jie desinteriopai sugrįš pro duris.

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų
Visiems Amerikos Lietuviams Linki

John T. Zuris

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ!

LINKSMŲ KALĖDŲ IT LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

JOSEPH VILIMAS

GENERAL BUILDING CONTRACTOR

REAL ESTATE — LOANS — INSURANCE

6753 So. Rockwell Street

Phone HEMlock 4-2323

Linksmų Kalėdų Švenčių

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

SEASON'S GREETINGS

Darius-Girėnas Post 271
American Legion

FLORIAN J. SIMANONIS, Commander
CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

linkime mūsų visiems kostumeriams ir draugams

STANLEY LITWINAS, PRÉSIDENT

Carr-Moody Lumber Co.

3039 SO. HALSTED STREET

TEL. Victory 2-1272

LINKSMŲ KALĖDŲ

ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKI

MR. and MRS.

P. J. RIDIKAS

3354 South Halsted St.

CHICAGO, ILL.

YArds 7-1911

SENIEJI KALĖDŲ PAPROČIAI

Slenka metai, dešimtmečiai, gyvenimas keičiasi. Keičiasi ir nyksta ir senieji tautos papročiai. Daug jų yra jau išgyvenę išstus šimtmečius, perėdami iš kartos į kartą, tęsdami prosenelių paliktą tikėjimą, viltis bei jų svajones.

Daug tų papročių prisimindavo mūsų tėvai. Dar labiau juos sekėdavo seneliai ir proseneliai. Visi eilė tų papročių išliko iki mūsų dienų. Ir tikimės, kad tie, iš kartos į kartą perduodami papročiai nebus užmiršti ir mūsų vaikų. Kaip Kalėdos, taip ir Kalėdų išvakarių Kūčios, — pasnikinių patiekalų bendra šeimos ir šeimynos vakarienė, yra, turbūt, viena seniausiųjų Lietuvos žmonių švenčių; lydima tokiais pat senais papročiais.

Kalėdų belaukiant, šeiminiškė su merginomis, jei jos draugė gyveno, šlavė, valė trobą. Tuo pat metu buvo ruošiami kūčių valgiai.

Paklotas šienų stalas, buvo apdengiamas balta drobine staltiese.

Trobos kampuose kadaise buvo statomi šiaudų kūliai, varpomis ir viršų. Bet anas paprotys vėlesniais laikais, berods, buvo jau užmirštas. Seniau tais kūliais buvo aprišami jauni medeliai, juos paklodavo gurbuose, pabarstydavo jais ir naminių paukščių tvartelius. Buvo

tikėta, kad nuo to gyvuliai išliks per išstus metus sveiki, sodas atneš gerą vaisių derlių, o vištos dėš daug kiaušinių ir išperės, išaugins gražų prieauglį.

Vos sužibėdavo padangėje pirmoji žvaigždė, visa šeima su šeimyna susėdavo apie kūčių stalą. Per Kūčias prisimindavo mirusius ir negalinčius prie bendro stalo būti šeimos narius. Viešpatavo mistiška nuotaika, didelė rimtis. Tuos kūčių vakarus visi mes per visą gyvenimą neužmirštame.

Kūčios valgių likučiai daug kur buvo per naktį paliekami ant stalo, kad ir protėvių vėlės galėtų taja vakariene pasisotinti, kad ir mirę šeimos nariai joje dalyvautų. Šis paprotys, be abejo, siekia žilų pagonybės laikų ir yra, turbūt, iš visų kitų ilgiausiai išsilikęs.

Mūsų atmintyse valgių likučiais buvo apdalinami gyvuliai ir paukščiai. Gyvuliai gaudavo ir gražiai surinktą nuo stalo šieną.

Kalėdų apeigos, be abejo, rišasi su senųjų laikų Saulės sutikimo švente, kurioje, matoma, irgi nestigo mistikos ir su kuria buvo siejamos Lietuvos žmonių viltys ir lūkesčiai.

Palieto pieno visos katės laino žo.

Vozgeliai Jau Prieš 3,500 Metų Turėjo Savo Pramone

Ką Pasako Iškasenos Apie Seną Lietuvį Giminę "Indrają"

Prieš trejetą dešėtu metų bekasinejant Vozgelių piliakalni, netoli Dusėtų, rytinėje Lietuvoje, buvo užtikta daug senovės liekanų: papuošalų, ginklų, indų, akmeninių kirvių, peilių, adatu, strėlių ir pan. Tie visi irankiai buvo pagaminti apie pusantro tūkstančio metų prieš Kristu. Šale piliakalnio atkastas taipgi milžiniškas akmuo, kurio nepajudintų ir keliolika vyrų iš užsilikusių ant akmens braižinių, archeologai prijėjo išvad, jog tai būta aukuro, skirto Saulės garbinimui.

Vietinių žmonių tarpe dar buvo užsilikęs neaiškus padavimas apie tą šventovę. Esą, kadaise čia stovėjusi pilis ir bažnyčia, bet viena ir antra "sulindusi" į žemę. Tikrenybėje, gi galėjo būti išgriautos, o likučiai arba buvo išnešioti arba apnešti žemėn.

Iškasenos rodo, jog Vozgelių apylinkėje viena ir toji pat lietuvių giminė išgyvenusi apie porą tūkstančių metų. Ji ikūrusi ir užsilikusias Draugeliškių bei Vozgelių sodybas. Žmonės tą apylinkę vadina "Indraja", nors jokio miestelio ar kaimo tuo vardu nesama. Kaikurie archeologai yra linkę manyti, jog tuo vardu kadaise buvo žinoma ir toji giminė, susibūrusi aplink Vozgelių piliakalnį ir šventovę.

Ten buvo įkurtas ir miestelis, kuriame gyveno įvairios rūšies amatininkai: kalviai, gaminę irankius ir ginklus; puodžiai, kurie molinius puodus išspausdavo ant rato ir juos papuošdavo. Netrūko menininkų, burtininkų, žinių ir "gydytojų". Žodžiu, Vozgeliai jau prieš pusketvirto tūkstančio metų buvo savotiškas biznio ir pramonės centras.

ZIEMOS VARGAI

U ta ta ta šalta,
Pyragai nemalta,
Meičukas nedurtas,
Pečiukas nekurta,
Turgun nevažiuota,
Oška neparduota...

Kalėdos — gaspadoriams bėdos.

Kaip dieglys po šonu.

APLEISTA BAKUŽĖ

Zinau, pažįstu seną lūšnelę...
Prie pat jos slenksčio piktžolės želia...
Siauri langeliai, lyg užsimerkę,
Tarsi ir liūdi ir tyliai verkia,
Tarsi stebėti, ką žemė rodo,
Našlaitėi vargšei jau nusibodo...

Darže palinko kryžius ir svirtis...
Dar tebekyšo tvoros ketvirtis,
Kreivai įlinkęs, apdaras blogas,
Dar teberiokso lopytas stogas,
Kur smilgų kuodas dar skurdžiai šiausias,
Nes daug jį vėlė viesulo riaušės!

Kur buvo trankios vaisės ir puotos,
Vien nykiai gūrgžda grindys nešluotos;
Kur jaunas džiaugsmas pro daržą žengė,
Vien skurdūs gluosniai takelį dengia...
Apleistą kiemą šiukšlės užklojo —
Seniai prie vartų šunys neleža.

Kurčia motutė jau nebegirdi,
Kas glostė, būrė jaunystės širdį;
Tik šniokščia sodo lapai atsargūs,
Kad nepabustų senė nuvargus,
Kad nepažeistų jos viso turto —
Nenubaidytų šapno užburto...

J. Baltrušaitis.

Pasikalbėjimas

— Ar buvai pas dentista? Ar ištraukė dantį?
— Ne tik dantį, bet ir 10 dolių.
Povandeniniai laivai buvo pradėti statyti pabaigoje 19-to šimtmečio.
Vieno darbo nebaigęs, nesitverkit.

Patarlės Surištos Su Kalėdų Šventėmis

Jei Kalėdų metu nukrinta sniego, tai galima tikėtis gero derliaus vasaros metu.

Kalėdų šventėse turėtum įsileisti į namus, kad ir didžiausio

savo priešą.

Kas anksti atsikelia Kūčių rytmetėje, tas nebus mieguistas išstus metus.

Jei Kalėdose šaltis griežia už nosies, tai Velykose saulutė kaitins veidą.

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų

Visiems Amerikos Lietuviams Linki

ALGERD BRAZIS
SAVININKAS

Al's Hilltop Lounge

8514 ROBERTS ROAD

Oaklawn, Illinois

Iš Floridos

Sveikiname
Visus Draugus
ir
Pažįstamus

su Šventom Kalėdom

ir
Naujais Metais
FRANK IR EMMA
ŠEŠTOKAI

Mums Garbė Padėkoti:

Draugams, pažįstamiems ir visiems, kurie per šiuos ir visus praeitus metus, pirkdami nuosavybes per šią įstaigą, išreiškė mums pasitikėjimą

Ir Palinkėti

Džiaugsmingų Šv. Kalėdų ir Laimingiausių Naujų Metų.
Evaldas Kuršius, Bronius Underys, Valė Brazis,,
Daniellius Kuodis.

Talman Realty Sales

2625 West 71 Street (Kampas Talman Ave.)

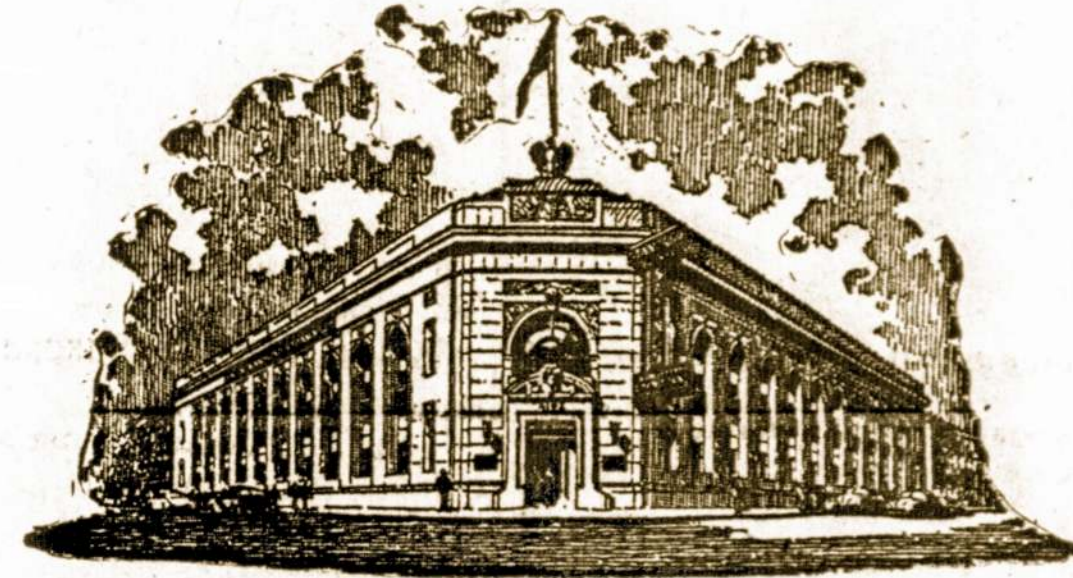
Visi Telefonai REpublic 7-9400

Namų pardavimas - pirkimas; apdrauda; valdymas — management; visų rūšių

automobilių leidimai.

Nebrangiai ir eksportiška! pildome Income Tax'us.

LINKSMŲ KALĖDŲ LINKIME VISIEMS LIETUVIAMS

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

DIRECTORS:

JUSTIN MACKIEWICH, SR.	LEO GINIOTIS
JUSTIN MACKIEWICH, JR.	MATTHEW ZIZAS
ELMER MACKIEWICH	JOSEPH PADZIUNAS
HELEN KUCHINSKAS	DAN KURAITIS
BRUNO SHUKIS	

OFFICERS:

JUSTIN MACKIEWICH, SR.	President
HELEN KUCHINSKAS	Secretary, Treasurer
JUSTIN MACKIEWICH, JR.	Vice-President and Manager
PETER SLOGER	Vice-President
EDWARD KRYSTON	Vice-President
DOMINIC CHIAPETTA	Vice-President
JOHN C. LEWE	Ass't. Vice-President
LUCY RAILA	Assistant Secretary
ANN SIRATOVICH	Manager Insurance Department
ESTELLE STANKUS	Cashier
LOUIS VAITKUS	Cashier

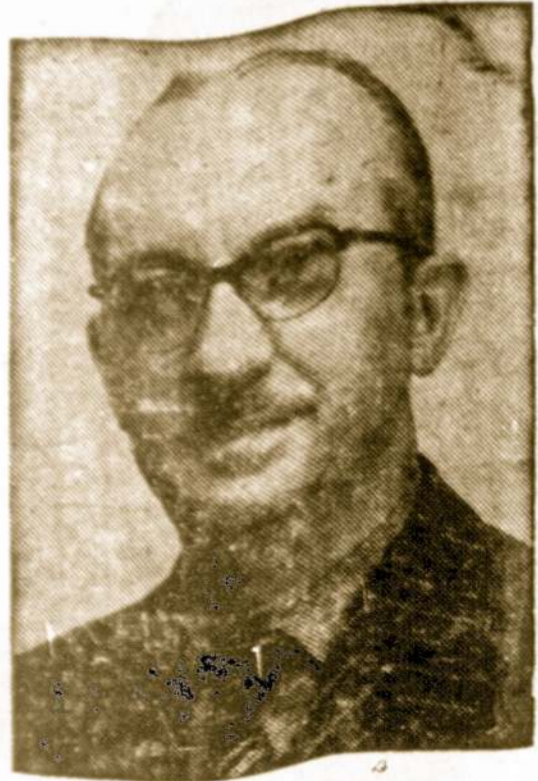
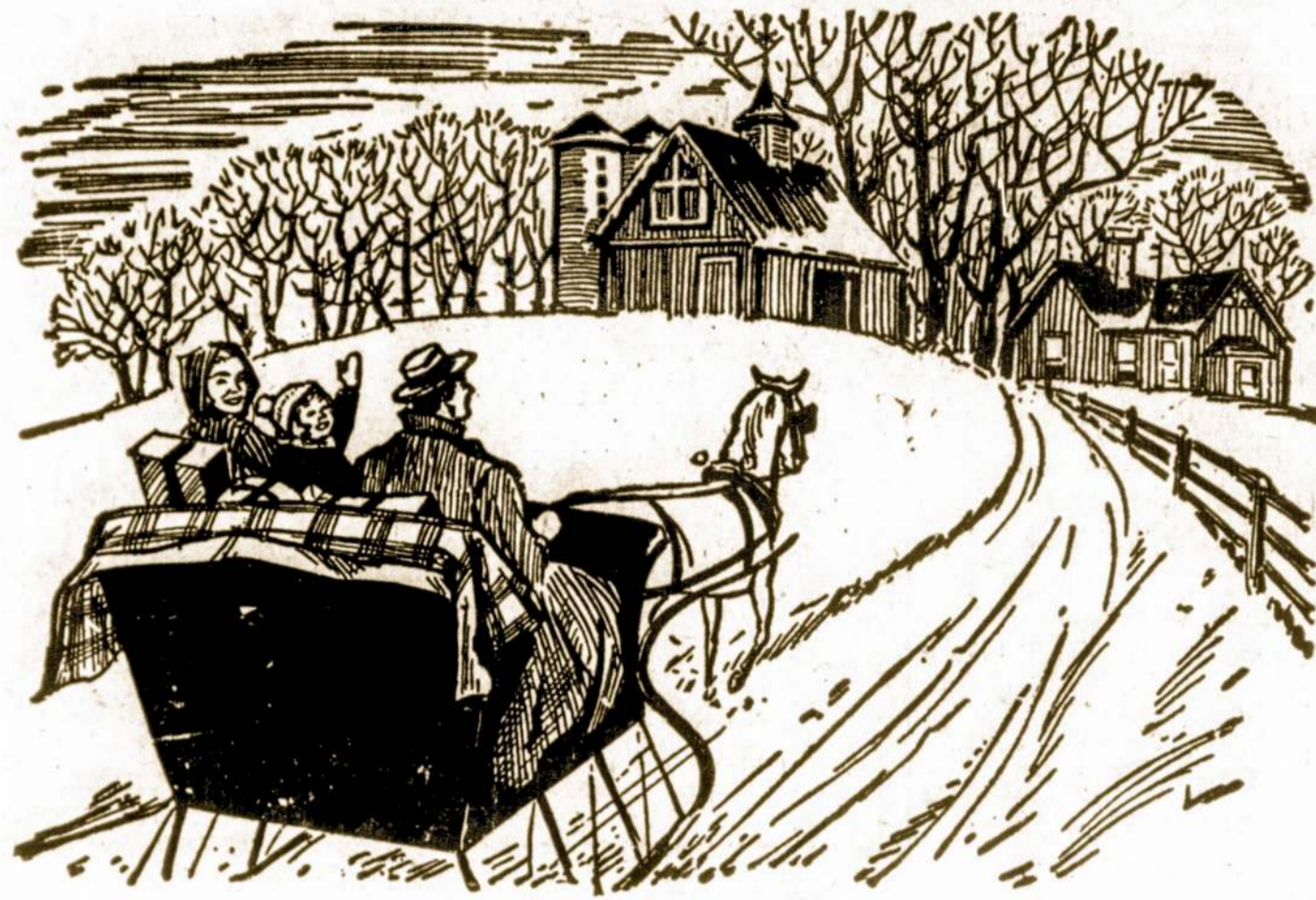
4192 ARCHER AVENUE

TEL. VIRGINIA 7-1141

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJUŲ METŲ

Proga Sveikiname Amerikos Lietuvius

ir linkime jiems laimingos ateities!

**CRANE
SAVINGS
& LOAN
ASSOCIATION**

2555 West 47th St.
LAfayette 3-1083

B. R. PIETKIEWICZ
Prezidentas

**DISTRICT
SAVINGS
& LOAN
ASSOCIATION**

3430 So. Halsted St.
CLiffside 4-0104

JOSEPH M. MOZERIS
Sekretorius

**HOME
FEDERAL
SAVINGS
& LOAN
ASSOCIATION**

115 East Main Street
Collinsville, Illinois

E. G. HOLZWEG
Prezidentas

**LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVIŲ
LYGA IR JOSIOS NARIAI**

**ST. ANTHONY
SAVINGS
& LOAN
ASSOCIATION**

1447 So. 49th Court
Cicero 50; Illinois
TOWNhall 3-8131

JUOZAS GRIBAUŠKAS
Sekretorius

**CONTINENTAL
SAVINGS
& LOAN
ASSOCIATION**

4559 So. Paulina St.
YArds 7-0145

V. P. PIERZYNSKI
Prezidentas

**LIBERTY
Federal Savings
& LOAN
ASSOCIATION**

204 No. Broad Street
Philadelphia 2, Penn.

CHAS. S. CHELEDEN
Prezidentas

**MIDLAND
SAVINGS
& LOAN
ASSOCIATION**

4038 Archer Avenue
LAfayette 3-6719

AUGUST SALDUKAS
Prezidentas

**BRIGHTON
SAVINGS
& LOAN
ASSOCIATION**

4071 Archer Avenue
LAfayette 3-8248

CHARLES ZEKAS
Sekretorius

**CHICAGO
SAVINGS
& LOAN
ASSOCIATION**

6245 So. Western Ave.
GRovehill 6-7575

JOHN PAKEL
Prezidentas

**UNIVERSAL
SAVINGS
& LOAN
ASSOCIATION**

1800 So. Halsted St.
HAymarket 1-2028

T. RYPKEVICZ
Prezidentas

Štai Kokios Reikšmės Turėjo Kalėdos Mūsų Protėviams

Ką Ištikro Reikėjo Toji "Amžina Ugnis"?

Senovės lietuviai ypatingoje pagarboje laikydavo Gabiją — ugnelės deivę, kuri buvo skaitoma net saulės dukrele. Ją prisimindavo ir žiemos švenčių metu. Kalėdų išvakarėse, kur nors toliau nuo sodybų, buvo uždegami laužai ir traukiamos giesmės Gabijos šlovei. Dar mūsų laikais įvairiose Lietuvos dalyse buvo minima Gabija. Pav. Suvalkijoje sakydavo: "Šventoji Gabija būk rami vietoje", arba: "O mano mieloji, šventoji Gabija!"

Pas indo-europiečius, ugnies globėju buvo dievas Agni — arba lietuviškai — ugnis. Bet mūsų protėviai, matomai, nepasitenkino tuo vardu ir pritaikė kitą — Gabiją, nuo žodžio "gaubti" arba "gobti". Krikščionys, pamėgdžiodami senesnius tikėjimus, surado ugnelei savo pa-

tronus, kaip tai šv. Agota, šv. Florijona ir pan. Vardai kitokie, bet prasmė liko ta pati.

Norint aiškiau suprasti šį poetinę ugnelės atvaizdavimą deivės Gabijos formoje, turime prisiminti anų laikų gyvenimo aplinkybes, kai žmonės neturėjo nei degtukų, nei centralinių apšildymų, nei garinių arba elektrinių krosnių. Ugnelė tuomet buvo labai naudingas ir brangus dalykas. Ją reikėdavo saugoti, kad ji neužgestų, nes žiebtai ją yra labai sunku. Kaimynas eidavo pas kaimyną pasiskolinti žarijų; kiekvienoje apylinkėje, tam tikrose šventovėse, degė "amžinoji ugnis", kuri dalinai atlikdavo tas pareigas, kokias dabar atlieka elektros stotis.

Taigi ir pačios Gabijos šlovimas nebuvo koks ten tuščias ir beprasnis žaidimas. Ugnelę reikėjo saugoti ir gerbti, nes ją sunku buvo gauti. O už jos pa-

galbą ir teikiama milžiniška naudą reikėjo kuom nors atlyginti, bent geru žodžiu, giesme ar simbolišku prilyginimu prie dievaitės.

Gabija — ugnelės globėja, nebūdavo užmiršta ir Kalėdų šventėse. Iš vakaro (Kūčiuse) į krosnį buvo įdedama storoka beržinė plauska, kuri turėdavo degti iki sekancio rytmečio ir "nusiųsti" švenčių rytmetį.

Kalėdų išvakarėse įkurdavo ir bendrinį laužą. Uždegimui laužą naudodavo užsilikusį nuo pereinamųjų medžių gabaliuką, kad tuo būdu palaikyti ugnies tęstinumą ir "amžinumą".

Visos šios ceremonijos ir sukurti vaizdai slėpė savyje daug grožio ir poetinių vertybių. Be to visko gyvenimas būtų buvęs nuobodesnis, o pačios Kalėdų šventės nebūtų turėjusios tokio spalvingumo ir puošnumo.

Tiesą pasakius, juk ir mūsų šiandieninės Kalėdos yra tik pamėgdžiojimas to, ką buvo sukūrę mūsų protėviai ilgų, ilgų šimtmečių eigoje.

NEMUNAS

Ar saulutės, ar šešelis,
Teka vingiais Nemunėlis —
Ritas vilnys, sukas srovės.
Nuo gilios, žilos senovės,
Blizga, žirba, spindi, teka,
Amžių kilnią sėkmę seka...

Nemunėlis šniokščia, užia,
Per balandį ir gegužę —
Supas saulę prisisege
Ir su saule šoka, regis,
Karklais, gluosniais apsikaisęs.
Tarsi ruošia džiaugsmo vaises...

Ir kai temsta ar kai niaukias,
Ošia, rūščiai susiraukęs.
Svyti vėl ir skardžiai žiba
Ir nelengva darba dirba,
Velka našta rąstų medžių
Pro Alytų, pro Seredžių...

Jis vis klyoja savo juosta
Zemės gardų kvapą uosto,
Zarsto smiltį, kasa molį,
Besiverždamas į tolį,
Laisto šventą diegą, žiedą, —
Laisvės giesmę tyliai gieda...

Amžių Tėvo sumanytas,
Nemunėlis slenka, ritas —
Blizga vilnys, sukas srovės,
Nuo tamsios, sunkios senovės,
Ir tik ošia putas juju
Jau ant amžių amžinųjų...
Jurgis Baltrušaitis.

Klaipėdos Uoste Dykinėja
Žvejybiniui Laivai

Klaipėdos komunistų partijos skyriaus sekretorius Alf. Kairėlis skundėsi Vilniaus radio pranešimuose, kad dėl blogų tinklų, baškių, dėžių ir druskos trūkumų, žvejybiniui laivai yra priversti ilgą laiką pasilikti uoste.

Žiemos metu žvejyba dar labiau paraližuota, aiškino Alf. Kairėlis.

Aklam kelio neparodysi.

Stebuklinga Žolelė

Dvi kaimo mergaitės, Katrė ir Ona, ėjo miestan. Kiekviena nešė pilną krepšį obuolių. Katrė vis skundėsi, kad pintinė labai sunki, Ona juokavo iš tokių aimanavimų.

— Negaliu suprasti, kodėl tu tokia — stebėjosi Katrė. — Juk tavo pintinė sunkesnė už mano; o tavo sveikata juk nėra geresnė!

— Tiesą kalbi, Katriutė! — atsakė Ona: — bet aš savo pintinėn įdėjau tokią žolelę, kuri kiekvieną sunkumą palengvina.

— Ar gali būti? — dar labiau stebėjosi Katrė: — kokia tat žolelė ir kur ją galima rasti?...

— pasakyk man, susimildama, — kur ją galima rasti, nežinau — atsakė Ona: — bet jos vardą galiu pasakyti — toji žolelė vadinasi kanybė.

Nėra Ko Baimintis

Mergina: — Ar parašei laišką mano tėvui?

Vaikinas: — Taip, brangioji.

Mergina: — Ar parašei, kad man leistų už tavęs tekėti?

Vaikinas: — Savaimė aišku.

Mergina: — Mane gąsdina pasėkmės. Jis nemėgsta tavęs ir be to greitai užpyksta.

Vaikinas: — Nesijaudink. Nieko blogo neatsitiks. Atsargumui aš nepašauk savo parašo po laiškų.

Zmogus užauga besidabindamas, o pasensta besimodindamas.

Geriausias patarimas sviektai apsaugoti: nevalgyk, kai nenori, liaukis valgęs, kai dar nori.

Talantas bręsta vienuoje, o žmogaus būdas formuojasi audringo gyvenimo bangose.

Goethe.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ GRAND WORKS — ALYVA, ANGLIS

ADOMAS BERNADIŠIUS

SAVININKAS

1546 So. 49th Court

Cicero, Illinois

OLympic 2-9311

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ — KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SAVO DRAUGAMS IR KOSTUMIERIAMS.

GOLD COAST INN

JUOZAS ir PRUDENCIJA RACHUNAI,

Savininkai

2525 West 71st St. — Chicago, Illinois

Linksmiausiu Kalėdų Švenčių Linkime Musų Kostumieriams, Draugams

Z. Basinski Furniture Co.

Televizijos, Radio Aparatai, Skalbiamos Mašinos,

Saldytuvai.

Didžiausias Nuolaidos Visam Mieste.

1701-03 West 47th Street

CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų Švenčių

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų

Visiems Amerikos Lietuviams Linki

Bridgeport Hardware & Paint Store

STANLEY MANKA, Mgr.

3214 S. Halsted St. — Chicago, Ill.

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ!

JONAS KAZANAUSKAS

PREZIDENTAS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

2202 West Cermak Road

CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

ir

Laimingų Naujų Metų

Daug džiaugsmo ir laimės visiems lietuviams

Tėvynėje ir plačiame pasaulyje!

Visada pasirenkę patarnauti mūsų artimiesiems dovanų persiuntime į Lietuvą ir Europą

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 WEST 26th STREET CHICAGO 23, ILL. U.S.A.

Phone CRawford 7-2126

Linksmų Kalėdų Švenčių

LINKSMŲ KALĖDŲ IT LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

Mr. and Mrs. Stanley Mažeika

IR

Mr. and Mrs. John G. Evans

(EVANAUSKAS)

6845 So. Western Avenue

Chicago, Illinois

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ!

LINKSMŲ KALĖDŲ IT LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

Bruno Shukis Sr.

NAMŲ STATYTOJAS — KONTRAKTORIUS

7123 South Maplewood Avenue